

บันทึก จาก แดนเหนือ ทดลองอ่าน

บันทึกจากแดนเหนือ

ร่วมพูดคุย เสนอแนะ

กับนิยายเอเวอร์วายได้ที่

everY

@everY_2015

คำนำ

'บันทึกจากแดนเหนือ' จากชื่อเรื่องก็คงจะพอรู้กันแล้วว่าต้องเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นทางภาคเหนืออย่างแน่นอน โดยคำว่า 'แดนเหนือ' ในที่นี้ นอกจากจะหมายความถึงดินแดนที่อยู่ทางตอนเหนือแล้ว ยังเป็นชื่อของชายหนุ่มคนหนึ่งที่มีจิตวิญญาณแห่งการให้ของความเป็นครูอย่างแรงกล้า โดยเขาตั้งใจเอาไว้ว่าอยากจะเป็นคุณครูที่ไม่ใช่เพียงแค่คุณครูธรรมดา แต่เขานั้นอยากจะเป็นคุณครูอาสาด้วยความหวังที่จะสามารถทำให้เด็กๆ ในพื้นที่ห่างไกลได้รับความรู้จากการศึกษาที่เท่าเทียม

และจากความมุ่งมั่นและตั้งใจนี้เอง จึงทำให้แดนเหนือเดินทางไปยังดอยเขตตะวัน ซึ่งเป็นสถานที่ที่ทำให้เขาได้พบกับ 'หมอพล' หรือ 'ขุนพล' แพทย์ทหารหนุ่มที่สังกัดอยู่ที่ค่ายทหารบนดอยแห่งนั้น แม้แรกพบดูเหมือนว่าทั้งสองจะไม่อาจญาติกันได้ แต่เมื่อกาลเวลาผันผ่าน คนทั้งคู่ต่างก็ได้รู้จักและค่อยๆ เรียนรู้กันไป ซึ่งก็ดูเหมือนว่าความรู้สึกในหัวใจจะค่อยๆ แปรเปลี่ยนไปจนกลายเป็นความรู้สึกที่พิเศษต่อกัน

แม้อากาศบนดอยจะหนาวเหน็บหนาวลึกแค่ไหน แต่เรื่องราวนี้ก็ยังคงอบอุ่นในหัวใจราวกับว่ามีใครมาก่อไฟให้ผิง ขอเชิญชวนนักอ่านทุกท่านมาร่วมสัมผัสบรรยากาศท่ามกลางลมหนาวที่รับรองได้ว่าแม้เรื่องราวจะจบลงไป แต่ความอบอุ่นหัวใจจะยังคงอยู่กับนักอ่านทุกท่านไปอีกแสนนาน

ด้วยไมตรีจิต

สำนักพิมพ์เอเวอร์ไว

นิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ต่างขึ้นจากจินตนาการของผู้เขียน
ไม่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคล สถานที่ หรือเหตุการณ์จริงใดๆ

สำหรับผู้อ่านที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป

โปรดใช้วิจารณญาณในการอ่าน

บันทึกบทที่ 1 ฤดูกาล

'ต้องใช้ชีวิตในแบบที่ตัวเองชอบนะ'

ประโยคนี้เป็นประโยคที่อยู่บนหน้ากระดาษในหนังสือเล่มหนึ่งที่เคยอ่าน เป็นประโยคที่มีค่าเพียงไม่กี่คำเป็นส่วนประกอบ หากแต่เป็นประโยคที่ผมชอบเอามากๆ มันคล้ายกับว่าในตอนที่ได้สายตาอ่านตัวอักษรเพียงไม่กี่ตัวนั้น เวลาที่กำลังเดินอยู่กลับหยุดนิ่งเพราะมีคำถามถูกกางขึ้นมาตรงหน้า คำถามที่ว่าตอนนี้ผมกำลังใช้ชีวิตในแบบที่ตัวเองชอบอยู่หรือไม่ แล้วชีวิตแบบไหนที่ผมปรารถนาจะมี

คำถามนี้คล้ายกับว่ากลายเป็นโจทย์ในการใช้ชีวิตมาตั้งแต่ตอนนั้น

ผมปรารถนาการได้ทำในสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ที่ผมรัก ปรารถนาชีวิตที่มีความสุขจนยิ้มได้แบบตาปิด ปรารถนาการใช้ชีวิตที่ในอนาคตข้างหน้าเมื่อมองย้อนกลับมาจะไม่รู้สึกเสียดายกับอะไร

'ผมอยากเป็นครู'

และ 'ผมอยากเป็นครูอาสา'

ประโยคแรกเป็นประโยคที่ผมบอกพ่อและแม่ในตอนที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย ส่วนประโยคที่สองเป็นประโยคที่ผมพูดกับอาจารย์วิชาจรรยาบรรณวิชาชีพครูเมื่อตอนปีหนึ่ง ตอนที่ผมตกลงกับตัวเองว่าความรู้ที่ผมมีจะถูกถ่ายทอดไปให้เด็กๆ อย่างเต็มความสามารถเท่าที่คนธรรมดาๆ

คนหนึ่งจะทำได้

"ง่วงเป็นบ้าเลยว๊าย..." ผมหันไปหาไอ้ทีมที่กำลังโวยวายออกมาเสียงดัง ไม่แปลกใจเท่าไรเพราะวันนี้เราตื่นกันตั้งแต่ตีสี่ และตอนนี้ผมเองก็ง่วงไม่ต่างกัน ส่วนแค้ก รายนั้นน่าจะหลับคากระเป๋าดูเดินทางไปเรียบร้อยแล้ว

"แดนเหนือ รถมาปลุกกูด้วยนะ" ไอ้ทีมเอ๋ยทิ้งท้ายแค่นั้นก่อนจะทิ้งตัวลงนอนบนที่นั่งพักคอยผู้โดยสาร ตอนนี้เลยกลายเป็นว่าผมต้องนั่งเฝ้าเพื่อนสนิททั้งสองนอนหลับอย่างไร้ทางเลือก

มันเป็นเวลาตีสี่เกือบๆ จะตีห้าที่บรรยากาศนั้นเงียบสนิท เพราะตอนนี้ที่สถานีขนส่งช่วงเผือกในจังหวัดเชียงใหม่มีเพียงพวกเราสามคนกับกระเป๋าดูทางอีกสามใบที่จะเอาติดตัวขึ้นดอยกันไปด้วย ไม่รู้ว่าเพราะความตื่นเต้นหรืออะไรถึงทำให้พวกเรามาก่อนเวลานัดที่รถจะมารับกันตั้งเกือบๆ ชั่วโมงขนาดนี้ ทั้งที่เมื่อปีก่อนก็เคยไปหาเด็กๆ กันมาแล้วแท้ๆ

จริงๆ เมื่อปีก่อนพวกผมเคยขึ้นดอยไปเป็นครูอาสากันมาครั้งหนึ่งแล้ว หากแต่ครั้งนั้นเราไปกันเพียงแค่อาทิตย์เดียว เป็นการขึ้นไปจัดกิจกรรมและไปทาสีห้องเรียนใหม่ให้เด็กๆ แต่ครั้งนี้มันต่างออกไปพอสมควร เพราะพวกเราจะขึ้นไปสอนหนังสือเด็กๆ และอยู่บนดอยเป็นเวลานานราวเกือบสองเดือน จนกว่าจะเปิดเทอมภาคเรียนใหม่นั้นแหละ พวกเราถึงจะเก็บกระเป๋ากลับลงมาจากบนดอย

ผมไม่อยากจะคุยเลยว่าพอลงดอยมาครั้งนั้นผมก็ให้แม่สอนหุงข้าวแบบเข็ดน้ำให้ทันที เพราะขึ้นดอยครั้งก่อนพวกเราหุงข้าวแบบเข็ดน้ำกันไม่เป็นสักคน นั่นหมายความว่าขึ้นดอยไปครั้งที่แล้วพวกผมได้กินข้าวดิบกันแทบทุกมื้อ

ความจริงแล้วบนดอยก็มีไฟฟ้าใช้ หากแต่มันไม่ค่อยเพียงพอเท่าไรหรอก ดับๆ แทบจะตลอดเวลา พอตกกลางคืนก็อาจจะไม่มีไฟใช้เลยด้วยซ้ำ ส่วนสัญญาณมือถือถ่านะไม่ต้องพูดถึง เพราะพอขึ้นดอยไปมือถือก็กลายเป็นอุปกรณ์ที่เปล่าประโยชน์อย่างเต็มรูปแบบ

ผมหาวออกมาอีกครั้งในตอนที่ยกนาฬิกาข้อมือขึ้นมาดูแล้วพบว่า

ยังเหลือเวลาอีกหลายนาทีกว่าจะถึงเวลานัด หลังจากนั่งหาไปอีกพักใหญ่ถึงได้ตื่นเต็มตาในตอนที่เสียงทักจากคุณลุงท่าทางใจดีคนหนึ่งดังขึ้น

"เอ่อ...ขอโทษนะครับ พวกเราใช้เด็กๆ ที่จะขึ้นดอยไปเป็นครูอาสาไหมครับ"

"ใช่ครับ"

"ครูนางให้ลุงมารับนะครับ ลุงชื่อลุงหล่าสอนะครับ"

ครูนางที่คุณลุงเอ่ยถึงคือพี่ที่สอนประจำอยู่ที่โรงเรียนบนดอยซึ่งพวกเรา กำลังจะเดินทางขึ้นไป ผมยิ้มกว้างก่อนจะรีบแนะนำตัวกับคุณลุงออกไป

"ผมชื่อแดนเหนือครับ ส่วนนี้ทีมแล้วก็เคັกครับ พวกมึงตื่นได้แล้ว รถมารับแล้ว" ประโยคหลังผมหันไปปลุกเพื่อนทั้งสองคนที่หลับอืดไม่รู้เรื่องราว พวกมันงัวเงียขึ้นมา ก่อนจะยกมือไหว้คุณลุงที่ตอนนี้กำลังขำกับท่าทางง่วงๆ ของพวกมัน

"ลุงหวัดดีครับ"

"สวัสดีครับครู มากันครบแล้วใช่ไหม เดี่ยวจะได้ไปกันเลย"

"ครบแล้วครับลุง"

"โอเค งั้นเอาของขึ้นรถเลยนะครับ มาครับครู เดี่ยวลุงช่วย"

กระเป๋าทูกใบถูกขนขึ้นไปบนรถรวมถึงพวกเราทั้งสามคนที่ขึ้นไปนั่งจนครบจำนวน หลังจากนั้นรถยนต์ที่เป็นพาหนะในการเดินทางครั้งนี้จึงเริ่มเคลื่อนตัวออกจากตัวเมืองเชียงใหม่ไปยังจุดหมายปลายทางของเรา โรงเรียนขนาดเล็กบนภูเขาที่ชื่อเรียกนั้นอบอุ่นเสมอในทุกครั้งที่นึกถึง

โรงเรียนดอยเขตตะวันตก

หลังจากหลับๆ ตื่นๆ กันไปพักใหญ่ก็กลายเป็นว่าตอนนี้พวกเราเดินทางออกจากตัวเมืองเชียงใหม่มาได้ประมาณสามชั่วโมงกว่าๆ แล้ว หากแต่ดอยเขตตะวันตกนั้นยังอยู่อีกไกลพอสมควร บรรยากาศในรถตอนนี้ก็ไม่ได้เงียบเหงาอย่างในคราวแรกแล้ว สาเหตุนั้นก็เพราะเรื่องตลกหลายต่อหลายเรื่องที่คุณหล่าสอนยกมาเล่าให้พวกเราฟัง

ลมเย็นๆ ที่พัดผ่านช่องกระจกเข้ามาในตัวรถนั้นทำให้ผมระบายยิ้มออกมาเรื่อยๆ สายตาทอดมองไปยังภูเขาเล็กใหญ่ที่วางตัวไล่เรียงไกลออกไปจนสุดสายตา กลิ่นป่าไม้ที่แจ่มชัดนั้นทำให้คนที่เบญจมาศผมอารมณ์ดีขึ้นมากกว่าทุกๆ วัน

ก็แห่งนี้ละ ในเมืองนี้มีแต่ฝุ่นเต็มไปหมดเลย

"อากาศดีเหมือนเดิมเลยนะ" ทีมเอ่ยขึ้นพร้อมกับชูแขนออกไปนอกรถให้ลมเย็นๆ พัดมาปะทะ

"อืม ขนาดนี้ฟังปลายฝนต้นหนาวนะ ถ้าเข้าฤดูหนาวคงหนาวน่าดูเลย"

"แค่คิดถึงหนาวแล้วเนี่ย ครั้งที่แล้วนะหนาวมาก ขนาดไปหน้าฝนนะจำได้ว่าเด็กๆ ถึงกับต้องพาเราไปนั่งผิงไฟด้วยจำได้ปะ" เด็กเล่าย้อนไปถึงเหตุการณ์ตอนที่ขึ้นดอยกันเมื่อปีก่อนพร้อมกับหัวเราะออกมาเบาๆ

"ป่านนี้ไม่รู้โตกันขนาดไหนแล้วเจ้าพวกตัวแสบ" ประโยคนั้นถูกเอ่ยออกมาพร้อมกับรอยยิ้ม พลางนึกย้อนไปถึงเด็กๆ ที่ปีที่แล้วนั้นยังตัวเล็กนิดเดียว หากแต่ตอนนี้ไม่รู้โตขึ้นขนาดไหนกันแล้ว

"ลูงหล่าสอคะ แล้วทุกวันนี้เด็กๆ ยังพากันแอบครูนางไปเล่นน้ำที่ลำธารข้างโรงเรียนกันอยู่ไหมคะ"

"โอ๊ย... เจ้าพวกนั้นน่าจะโตยิ่งดื้อยิ่งกว่าลิง ครูนางแกล้งสอนอยู่คนเดียว ผลเป็นไม่ได้วิ่งลงน้ำกันตลอด ไ้อ์ล้าฟังแค่สอนก็เหนื่อยพอแล้ว นี่ยังต้องคอยไล่ขึ้นจากน้ำให้กลับไปเรียนอีก ยังดีหน่อยที่บางวันมีทหารมาช่วยสอนบ้าง"

"โห... แสบกันกว่าเดิมละสิแบบนี้"

"ก็ตามประสาเด็กนั่นแหละครับ ดีแล้วละที่พวกครูขึ้นมา จะได้ช่วยกันดูแลเด็กๆ"

"เอ่อ... แล้วที่ลูงบอกว่ามีทหารมาช่วยสอน หมายถึงทหารจากค่ายที่อยู่ใกล้ๆ โรงเรียนหรือคะ"

"ใช่ครับ มีมาช่วยสอนบ้าง มาช่วยซ่อมโน้นซ่อมนี้ให้บ้างตามประสาแหละครับ"

"เอ้อลุงครับ ผมสงสัยตั้งแต่ครั้งที่แล้วว่าทำไมต้องมีค่ายทหารอยู่ด้วย
อะครับ" ทีมเอี้ยถามลุงหล่าสอไปด้วยความสงสัย

"อ้าว ครูไม่รู้กันหรือกหรือว่าหมู่บ้านเราอยู่ติดกับชายแดนพม่า"

"...!" ไม่ใช่แค่ทีมที่ตกใจ แต่ทั้งผมและเด็กก็ตกใจไม่ต่างกัน มากัน
ครั้งก่อนไม่เห็นจะรู้เลยว่าตอยเขตตะวันนะ...อยู่ติดชายแดน

"หึๆ ไม่ต้องกลัวกันหรือครับครู ชายแดนที่ตอยเขตตะวันนะไม่มีการ
วางระเบิดไม่มียิงกันเหมือนในหนังแน่นอน แต่ที่ต้องมีค่ายทหารก็เพราะไว้
ดูแลความเรียบร้อย เพื่อมีการอพยพขนยาเสพติดหรือการลักลอบข้ามชายแดน
เหมือนอย่างสมัยก่อนนะครับ"

"ทำไมมาครั้งก่อนพวกเราไม่เห็นรู้เลยละครับลุง" ผมถามออกไปด้วย
น้ำเสียงหงอยๆ อย่างน้อยถ้าผมรู้เร็วกว่านี้สักหน่อยจะได้เตรียมเสื้อกันกระสุน
มาด้วย ถึงลุงหล่าสอจะบอกว่าชายแดนที่ตอยเขตตะวันจะไม่มีเหตุการณ์
ยิงกันก็ตาม

"ครั้งก่อนพวกครูมากันแค่อาทิตย์เดียว ลุงเลยไม่ได้แวะเข้าไปหาเท่าไร
เพราะงานไรก็ยุ่งๆ เดี่ยวครั้งนี้ลุงจะพาเดินสำรวจรอบตอยเลย เอ้อ ครูนาง
ได้บอกพวกครูใหม่ว่าจะมีกลิ่นเลี้ยงดื้อนรับด้วย"

"บอกครับๆ แต่เห็นว่าต้องรอทหารที่ไปลาดตระเวนกลับมาวันอาทิตย์
แล้วค่อยกินเลี้ยงพร้อมกันทีเดียวเลย"

ลุงหล่าสอพยักหน้ารับเบาๆ ก่อนจะถามขึ้นอีกครั้ง "รอบนี้มากันหลายวัน
เลยใช่ไหมครับครู"

"ก็นานอยู่พอสมควรครับ เกือบๆ สองเดือนเลยจนกว่าจะเปิดเทอม"

"โอเคๆ ลุงนะไม่กังวลใจอะไรพวกครูหรือเพราะเห็นเคยมากันแล้ว แต่
ถ้ามีอะไรติดขัดก็บอกลุงได้ตลอดเวลาเลยนะ" พวกเราทั้งสามคนพยักหน้ารับ
เบาๆ บทสนทนาต่างๆ ยังคงดำเนินต่อไปพร้อมๆ กับรถยนต์คันโตที่เคลื่อนตัว
ด้วยความเร็วสม่ำเสมอ จากถนนลาดยางสู่ถนนคอนกรีตก่อนจะเปลี่ยนเป็น
ถนนลูกรังดินแดงที่ฝุ่นคลุ้งตลอดเส้นทาง การเดินทางกว่าสี่ชั่วโมงจากตัวเมือง
เชียงใหม่มายังโรงเรียนที่ตั้งอยู่ท่ามกลางหุบเขาค่อนข้างลำบากอยู่ไม่น้อย

ผ่านทั้งเส้นทางคดเคี้ยว ผ่านโค้ง ผ่านถนนที่ด้านซ้ายเป็นเหวลึก กว่าที่จะเข้าสู่พื้นที่ของดอยเขตตะวันตกก็ทำเอาพวกเราทั้งสามหายใจไม่ทั่วท้องตลอดการเดินทาง

เอาหน้อยดิอะ

ผมบอกตัวเองในใจเจี๊ยบๆ ในตอนที่ทอดสายตามองต้นไม้ที่ยืนต้นเรียงรายตลอดสองข้างทางของถนนลูกรังเส้นเล็กเส้นนี้ เพราะเสียหนึ่งของความคิดก็ยังคิดไปถึงเรื่องที่คุณลุงผู้ใหญ่บ้านเพิ่งเล่าให้ฟัง พอขึ้นชื่อว่าเป็นชายแดนมันก็ต้องมีหวั่นๆ กันบ้าง เรื่องของเรื่องมันอาจจะเป็นเพราะผมดูหนังเยอะเกินไปนั่นแหละ

กลุ่มคนร้ายติดอาวุธกำลังจะขนยาเสพติดข้ามชายแดนไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ขณะนั้นทหารที่กำลังชุมนุมอยู่ก็เปิดฉากยิงปะทะทันที!

ปัง! ปัง! ปัง!

คนร้ายที่ดูท่าว่าใกล้จะพ่ายแพ้ลงไปแล้วก็หันมาฉวยโอกาสฉวยเอากระสุนที่อยู่ที่อยู่ในกระเป๋าล่วงๆ โยนใส่กลุ่มทหารที่กำลังไล่ต้อนอยู่ทันที

เพียะ!

ไม่ใช่เสียงระเบิดแต่เป็นเสียงจากฝ่ามือไอ้ทีมที่ตบลงบนหัวผม

"คิดอะไรอยู่ไอ้เหนือ คิดเหี้ยแน่อนท่าตาลอกแลกแบบนี่ ลุงก็บอกว่าไม่มีอะไร อย่าให้รู้นะว่ามึงคิดไปถึงจากคนยิงกันอะ"

"ฉากยิงกันอะไร อย่ามามีคิดเองเออเองไปหน้อยมึงอะ เดี๋ยวจะเจอหลังมือ"

"ดูไม่ออกเลยว่าหลบเกลื่อนอะไร เนียนมาก" ผมได้แต่จี้ปากใส่มันกลับไป ไม่ได้ต่อปากต่อคำอะไรกับไอ้คนที่รู้ทันผมทุกเรื่องให้ยัดเยียด เพราะตอนนี้สมารถทั้งหมดกำลังจดจ่ออยู่กับเส้นทางตรงหน้าที่ทั้งชั้น ทั้งคดเคี้ยว และหลังจากที่พวกเรานั่งหลังขดหลังแข็งมาเกือบๆ ห้าชั่วโมง การเดินทางของพวกเราถึงสิ้นสุดในตอนที่ยอดดต้นที่พวกเราโดยสารอยู่ขับมาจอดเทียบบริเวณสะพานไม้ที่ใช้สำหรับข้ามไปยังหมู่บ้านซึ่งรถยนต์ขับข้ามไปไม่ได้ ตอนนี้องพวกเรากันทุกคนเลยต้องแบกกระเป๋ามาไปต่อกับของใช้ของกินอีกมากมายเดินข้ามสะพานที่ทอดตัว

ข้ามไปยังอีกฟากของแม่น้ำ

"เดี่ยวเดินไปอีกนิดเดียวก็ถึงโรงเรียนแล้วครับครู ครูนางน่าจะรออยู่ที่นั่น"

"โอเคครับลุง ขอบคุณมากๆ นะครับ" พวกเขาพูดพร้อมกับยกมือไหว้คนที่อายุมากกว่าในตอนที่ข้ามสะพานกันมาเรียบร้อยแล้ว

"ไม่เป็นไรเลยครับครู เดี่ยวตอนเย็นลุงจะแวะไปหานะครับ"

"โอเคครับลุง"

หลังจากแยกกับลุงหล้าสอพวกเขาทั้งสามก็สาวเท้าเดินไปยังโรงเรียนที่ตั้งอยู่ห่างออกไปไม่กี่ร้อยเมตรทันที ปลายธงชาติที่ปลิวสะบัดไปตามจังหวะของสายลมเป็นสิ่งแรกที่ปรากฏขึ้นในกรอบสายตา และสิ่งที่เห็นเป็นลำดับถัดมาคือโรงเรียนขนาดเล็กที่ดูแปลกตาขึ้นกว่าเดิมเล็กน้อย

ภาษาไทยแบบแปร่งๆ กับเสียงพูดคุยภาษาถิ่นเป็นสิ่งที่ได้ยิน ทันทีที่พวกเขาเดินทางมาถึงโรงเรียนขนาดเล็กที่มีภูเขาล้อมรอบแห่งนี้ รอยยิ้มไร้เดียงสาที่ประดับอยู่บนใบหน้าเล็กๆ นั้นคล้ายกับทำให้พวกเขาหลงลืมความเหนื่อยล้าจากการเดินทางไปชั่วขณะ

"พี่น้องหวัดดีครับ" ผมและเพื่อนๆ ยกมือไหว้พี่นางที่กำลังเดินเข้ามาพร้อมกับรอยยิ้มใจดี

"หวัดดีจะเด็กๆ เป็นไงกันบ้าง ไม่เจอกันนานเลย"

"สบายดีเหมือนเดิมค่ะพี่นาง พี่นางสบายดีไหมคะ"

"สบายดีๆ ฉันเดี่ยวเขาของไปเก็บที่บ้านกันดีกว่า ไปตักน้ำดื่มทำให้หายเหนื่อยกันก่อนค่อยคุยกัน" พี่นางสาวเท้าเดินนำไปก่อนแล้วพร้อมกับเด็กๆ ที่วิ่งอ้อมหน้าอ้อมหลัง มันคล้ายกับว่าภาพนี้กลายเป็นภาพจำของพี่นางไปแล้วที่ไม่ว่าจะเดินทางไปทางไหนก็จะมีเด็กตัวเล็กๆ คอยวิ่งอ้อมหน้าอ้อมหลังอยู่ตลอดเวลา

"อะเด็กๆ มาเนื่อกันก่อนเร็วค่ะ" พลั้งวิเศษอีกอย่างหนึ่งของพี่นางเลยละ ไ้การที่พูดคำไหนเด็กๆ ก็ทำตามโดยไม่มีข้อดอดสักนิดเดียวเนี่ย

"เด็กๆ ฟังครูนะค่ะ พี่ๆ ทั้งสามคนจะมาเป็นครูอาสาหรือพูดง่าย ๆ ก็คือ พี่เขาจะมาสอนพวกเรานั้นเองค่ะ ทำยังไงกันก่อนคะ"

"นักเรียนทั้งหมดทำความเคารพ"

"ชาวัดดีครับคุณครู" ผมว่าวันนี้เหมือนจะเป็นวันที่ผมยิ้มได้กว้างที่สุดนับตั้งแต่สอบไฟนอลเสร็จเลยก็ว่าได้ เป็นรอยยิ้มที่ไม่ต้องอาศัยความพยายาม เพราะเพียงแค่เห็นสายตาเป็นประกายกับน้ำเสียงเจื้อยแจ้วแบบนั้นก็ทำให้ผมยิ้มได้จนสุดมุมปาก

"อะ เดี่ยวครูจะให้พี่ๆ เขาเอากะเป๋ไปเก็บก่อน เดี่ยวเราค่อยไปแนะนำตัวกันอีกทีตอนวันจันทร์ในคาบเรียนนะคะ วันนี้กลับบ้านกันได้เลย" มันเกินความคาดหมายอยู่ไม่น้อยที่หลังจากพีนางพุดประโยคนั้นจบเด็กๆ ก็ไม่ได้แยกย้ายกลับบ้านตามคำสั่ง หากแต่เด็กๆ กลับวิ่งเข้ามาหาพวกเราทั้งสามคนแทน

"ครับ ผมไชยดีครับ" ผมหันไปมองเด็กผู้ชายอายุประมาณแปดขวบที่ยื่นมือมาขอช่วยถือกระเป๋าก่อนที่ผมจะส่งกระเป๋ากับเด็กไปให้

"หนูชื่ออะไรครับ" ผมเอ่ยถามเด็กชายที่เพิ่งรับกระเป๋ามาของผมไปสะพายไว้ที่หลัง

"ผมชื่ออาปุยครับ"

"ครูชื่อแดนเหนือ นะครับ ยินดีที่ได้รู้จักนะ เด็กชายอาปุย" เจ้าตัวพยักหน้ารับเบาๆ พร้อมกับยิ้มโชว์ฟันหลอมาให้หนึ่งที ก่อนจะวิ่งตังๆ นำหน้าผมไปก่อน

พวกเราทั้งสามคนเดินมาถึงบ้านพักที่ต้องอาศัยอยู่ตลอดระยะเวลาการขึ้นมาเป็นครูอาสาในครั้งนี้ บ้านพักของพวกเราอยู่ห่างจากโรงเรียนไม่กี่ร้อยเมตร ลักษณะคล้ายๆ กับกระท่อมไม้ไผ่ หากแต่ดูใหญ่และแข็งแรงพอสมควร

"ในบ้านจะมีหนึ่งห้องนอนนะเด็กๆ แต่ก็มีส่วนอื่นๆ ในบ้านที่นอนได้อีกหลายคนเลย เราก็แบ่งๆ กันเอาไว้ว่าจะนอนยังไง พี่เตรียมฟูกนอน หมอน มุ้ง ผ้าห่มไว้ให้หมดแล้ว ส่วนของใช้อื่นๆ กับของทำครัวพี่ก็เอามาไว้ให้เรียบร้อยแล้ว ถ้าขาดเหลืออะไรก็บอกพี่ได้เลยนะ"

"โอเคครับ"

"แต่วันนี้เดี๋ยวไปกินข้าวที่บ้านพี่กันก่อนนะอะ จะได้คุยกำหนดการอะไร

คร่าวๆ กันไปด้วย"

"ได้เลยค่ะพี่นาง"

"งั้นพักผ่อนกันตามสบายเลย ถ้ามีปัญหาอะไรก็ไปหาพี่ที่บ้านหลังนี้นะ
นั่นบ้านพี่เอง" พี่นางพูดพร้อมกับชี้นิ้วไปยังบ้านที่ห่างออกไปเกือบห้าร้อยเมตร

"ได้เลยค่ะพี่นาง" พี่นางและเด็กๆ แยกกันกลับบ้านของตัวเอง หลังจากนั้น
ก่อนที่พวกผมจะขนเสื้อผ้าและสัมภาระทุกอย่างขึ้นบ้านไปก็ตกลงกันได้ว่าเด็ก
จะนอนข้างในห้องคนเดียว ส่วนผมกับไอ้ทิมจะนอนในมุ้งคนละหลังอยู่ข้างนอก

กว่าจะจัดข้าวของในบ้านกันเสร็จเวลาก็ปาไปสี่โมงกว่าๆ แล้ว ไอ้ทิมกับ
เด็กขึ้นบ้านไปพักผ่อนเรียบร้อย ส่วนผมที่นอนมาแทบจะตลอดทั้งการเดินทาง
ก็ย้ายตัวเองมานั่งตักเตี๊นอยู่ที่แคร่หน้าบ้าน

รอยยิ้มเล็กๆ ถูกจุดขึ้นทันทีที่ลมเย็นๆ ของดอยเขตตะวันตกพัดผ่านใบหน้า
ไป เสียงนกที่กำลังร้องอยู่บนต้นไม้ ภาพภูเขาที่ล้อมรอบตัวบ้าน เสียงน้ำ
เอื่อยเอื่อยที่ไหลอยู่ในลำธาร เป็นความเรียบง่ายที่รู้สึกอบอุ่นในใจ มันคล้าย
กับว่าสิ่งเหล่านี้หาได้เฉพาะจากสถานที่แห่งนี้เท่านั้น

"ครูครับ ครูครับ" "ไม่รู้ว่าตัวเองนั่งเหม่อไปนานแค่ไหน มาสะดุ้งอีกที่
ก็ตอนที่เสียงของลุงหล่ำสอดังขึ้น

"อ่า ว่าไงครับลุง"

"ลุงเอาพื้มาให้นะครับครู"

"อ้อ อยู่ไหนครับลุง เดี่ยวผมช่วยยก"

ลุงหล่ำสอเดินนำไปยังรถเข็นที่บรรทุกพื้มาเต็มคัน ก่อนที่พวกเราจะ
ช่วยกันขนลงมาไว้ตรงหน้าชานบ้านหลังจากนั้น ตอนนั้นบนแคร่หน้าบ้านที่
เว้นว่างในคราวแรกเต็มไปด้วยของฝากหลายต่อหลายอย่างที่ลุงหล่ำสอเอาติด
รถเข็นมาด้วย ทั้งผักทอง ทั้งผัก ไหนจะกล้วยเครือใหญ่ที่ลุงแกบอกว่าพื้
นี้
ก็สุกพร้อมกินแล้ว

"พออยู่กันได้ไหมครับครู"

"สบายมากครับ"

"โอเคๆ ได้ยินแบบนี้ลุงก็สบายใจ แล้วครูจะไปไหนครับเนี่ยเห็นสะพาน

กล้องถ่ายรูป"

"อ้อ ผมว่าเย็นๆ กว่านี้หน่อยจะไปเดินถ่ายรูปเล่นนะครับ"

"ถ้าจะไปถ่ายรูปลงไปทางฝั่งค่ายทหารก็ตึนนะครับ เดินเลยไปนิดเดียว ก็จะได้เห็นวิวพระอาทิตย์ตกดินแล้ว" ผมทำตาโตทันทีหลังประโยคนั้นจบ และผมคิดว่าไอ้สายตาเป็นประกายของผมคงชัดเจนอย่างปิดไม่มิดแน่ๆ เพราะตอนนี้ลุงหล่ำสอกำลังหัวเราะออกมาเบาๆ กับท่าทางแบบนั้นของผม

"ผมต้องเดินไปทางฝั่งค่ายทหารใช่ไหมครับลุง"

"ใช่ครับ พอเดินไปถึงค่ายแล้ว ถ้าเห็นทหารอยู่แถวนั้นก็ถามทางได้เลย หน้าผาไม่ไกลจากค่ายทหารเท่าไร"

"ขอบคุณนะครับลุง" ผมเอ่ยออกไปพร้อมกับรอยยิ้มกว้าง ลุงหล่ำสอแยกตัวกลับไปหลังจากนั้น ส่วนผมก็กลับมานั่งเฝ้าอยู่หน้าบ้านเหมือนอย่างเคย นั่งไปพักใหญ่จนแสงแดดเริ่มอ่อนลงผมถึงได้ลุกขึ้นยืนเต็มความสูงแล้วสาวเท้าเดินไปทางทิศตะวันตกของดอยตามี่ลุงหล่ำสอบอกไว้

ระยะทางจากบ้านพักมาค่ายทหารไม่ไกลเท่าไรนักเพราะผมใช้เวลาเดินไม่ถึงสิบนาที หากแต่ด้วยความชันของพื้นที่ก็ทำให้ผมหอบอยู่ไม่น้อย ผมยกมือขึ้นมาเกาหัวแกรๆ เพราะบริเวณค่ายทหารนั้นเงียบกริบ ไม่มีทหารสักนายอย่างี่ลุงหล่ำสอบอกไว้

"มาหาใครครับ" จังหวะเดียวกันนั้นก็พลันมีเสียงหนึ่งดังขึ้น ผมหันไปทางต้นเสียงก่อนจะพบเข้ากับพี่ทหารในชุดลาลองยืนถือไม้กวาดอยู่ไม่ไกล

"เอ่อ พอดีผมว่าจะไปถ่ายรูปครับพี่ ผมหมายถึงตรงหน้าผาที่เห็น พระอาทิตย์ตกนะครับ ลุงหล่ำสอบอกให้เดินมาทางฝั่งนี้"

"อ้อ เป็นครูอาสาใช่ไหมเรา เห็นลุงแกบอก"

"ใช่ครับ"

"จ้ะเดินไปทางทิศตะวันตกอีกนิดเดียวก็ถึงแล้วครับ แต่อย่าเดินไปไกลมากนัก พระอาทิตย์กำลังจะตกดินแล้ว มันอันตราย"

"โอเคครับพี่ ขอขอบคุณครับ" หลังเอ่ยขอบคุณเสร็จเรียบร้อยผมก็เดิน

ไปตามเส้นทางเล็กๆ อย่างที่พี่ทหารบอกมาเมื่อสักครู่นี้ ก่อนจะมาหยุดยืนอยู่ตรงบริเวณหน้าต่างที่มองเห็นวิวภูเขาไกลออกไปสุดลูกหูลูกตา

"โห...สวยเป็นบ้าเลย" ผมพึมพำออกมาเสียงเบากับภาพที่ปรากฏอยู่ตรงหน้า ภูเขาสูงใหญ่ที่ถูกแสงแดดตอนเย็นโสมเลียจนคล้ายกับว่ามันกำลังถูกย้อมด้วยสีส้มอ่อนๆ นั้นทำให้ผมยกยิ้มออกมาอย่างเพลิดเพลิน ผมยกกล้องฟิล์มที่คล้องอยู่ที่คอขึ้นมาพร้อมกับระบายยิ้มออกมาจางๆ ก่อนเสียงซัดเตอร์จากการกดถ่ายจะดังขึ้นหลังจากนั้นครึ่งแล้วครึ่งเล่า

มันเป็นความรู้สึกที่ใจฟูเหมือนสายไหมทุกครั้งเวลาที่ได้ออกมาถ่ายรูปอะไรพวกนี้ เหมือนกับว่าแค่ได้เห็นรูปทั้งหมดผ่านช่องมองภาพผมก็มีความสุขแล้ว ถึงจะไม่รู้ก็เถอะว่าหลังจากถอดฟิล์มออกไปล้างแล้วภาพทั้งหมดจะออกมาเป็นยังไง

ผมยังสนุกกับการยกกล้องขึ้นมาถ่ายรูปไปอีกพักใหญ่ หากแต่เมื่อเงยหน้าขึ้นมาอีกครั้ง พระอาทิตย์ที่สาดแสงอยู่เหนือยอดไม้ในคราวแรกก็ค่อยๆ เคลื่อนตัวลงต่ำจนแทบจะหายไปหลังภูเขาสูงใหญ่ตรงหน้าผมแล้ว ผมยกกล้องขึ้นมาอีกรอบด้วยความตั้งใจว่าจะถ่ายรูปนี้เป็นรูปสุดท้าย เพราะตอนนี้ผมเดินห่างออกมาจากค่ายทหารไกลพอสมควร หากแต่รูปสุดท้ายที่ผมกำลังตั้งใจจะถ่ายอยู่นั้น ดูเหมือนว่าจะไม่ได้ถ่ายสมความตั้งใจเสียแล้ว เพราะเสียงที่ดังขึ้นจากด้านหลัง

"ยกมือขึ้น"

บันทึกบทที่ 2 ต้นกล้า

"ยกมือขึ้น"

ไหนดูหลังสอบอกว่ายายแดนที่นี่ไม่อันตรายยังไงละ แล้วไอ้คนที่สั่งให้ผมยกมือขึ้นพร้อมกับเดินอ้อมมาทางด้านหลังตอนนี้คือใคร สมองยังไม่ทันจะได้ประมวลผลดี แขนทั้งสองข้างก็ถูกรวบไปยึดไว้ที่ด้านหลัง สัญชาตญาณการเอาตัวรอดก็ร้องให้ผมหาทางรอดจากการจับกุมนั้น แต่ก็ดูเหมือนจะไร้ประโยชน์ เพราะยิ่งผมขัดขึ้นเท่าไร คนที่ยืนอยู่ด้านหลังก็ยิ่งเพิ่มแรงบีบที่มือผมขึ้นไปเท่านั้น

"คุณเป็นใคร มาทำอะไรที่นี่"

"..." ผมเหมือนคนเป็นใบ้ไปชั่วขณะ ทั้งๆ ที่อยากอธิบายออกไปแต่กลับเค้นคำพูดออกมาไม่ได้สักประโยคเดียว สมองพลันนึกไปถึงเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นหลังจากนี้ ผมอาจจะถูกมันจับตัวไป แะหนอยก็อาจจะถูกมันฆ่าทิ้งตั้งแต่ตอนนี้เลย

"ผมถามว่าคุณเป็นใคร แล้วมาทำอะไรที่นี่!" ความคิดที่กำลังเตลิดไปไกลถูกน้ำเสียงที่กดต่ำลงกว่าเดิมขัดขึ้น

"อะ...เอ่อ...ผมเป็นครูอาสาครับ ผมแค่มาถ่ายรูป แต่กำลังจะกลับแล้วปล่อยผมเถอะนะครับ..." ผมอธิบายออกไปด้วยน้ำเสียงที่สั้นอย่างปิดไม่มิดสิ่งที่ชัดเจนที่สุดในน้ำเสียงคงจะหนีไม่พ้นความกลัวที่กำลังประเดประดังเข้ามา หากแต่คำพูดยืดยาวที่ผมอธิบายออกไป ดูท่าว่าคนฟังจะไม่ปักใจเชื่อ

สักประโยคเดียว

"โรงเรียนอยู่ฝั่งนู้น แต่ตรงนี้นั้นใกล้กับเขตชายแดน บอกผมมาว่าคุณมาทำอะไรที่นี่!"

"ผมเป็นครูอาสาจริงๆ ครับ ผมแค่มาถ่ายรูปตามที่ลุงหล่าสอบอก แต่ผมไม่ได้ตั้งใจจะเดินมาไกลขนาดนี้ แค่นั้น...แค่นั้นจริงๆ ครับ" แแรงบีบจากมือของคนที่มีความคิดผมบอกว่าเป็นโง่เหมือนจะคลายลงกว่าเดิม ก่อนคนที่ยื่นข้ออยู่ด้านหลังจะปล่อยมือแล้วเดินอ้อมมายืนอยู่ตรงหน้าผมแทน

ผมถอนหายใจออกมาอย่างโล่งอกในตอนที่ยายตากวาดมองคนที่ยืนหน้าตึงอยู่ตรงหน้าชัดๆ ชุดทหารที่อีกฝ่ายสวมอยู่บนร่างกายพลันทำให้ความคิดที่กำลังเตลิดไปไกลหยุดลง อย่างน้อยๆ คนตรงหน้าก็ไม่ใช่ใครอย่างที่ผมคิดไว้ในตอนแรกนะ

"..."

"อะ...อะไรครับ" ผมเอ่ยถามออกไปเพราะคนที่ยื่นอยู่ตรงหน้ายื่นมือออกมาให้ผม อีกฝ่ายไม่ตอบอะไรกลับมา พลันความคิดที่ว่าเขาอาจจะขอจับมือทำความรู้จักหลังจากที่รู้แล้วว่าผมเป็นครูอาสาที่แล่นเข้ามาในหัว คิดได้ดังนั้นผมเลยยื่นมือไปจับมือที่ยื่นมารอตั้งแต่แรกก่อนจะค้อมหัวให้หน่อยๆ หากแต่คนตรงหน้ากลับไม่มีปฏิกิริยาอะไรตอบกลับมา มีเพียงใบหน้าเรียบนิ่งกับสายตาๆ ที่ใช้มองกันเท่านั้น

อะไรของเขาอะ

"..."

"ผมไม่ได้อยากจับมือคุณ" ผมรีบชักมือกลับทันทีหลังฟังประโยคนั้นจบ นึกสงสัยว่าอีกคนจะยื่นมือมาทำไมตั้งแต่แรก ถ้าไม่ได้อยากจับมือทำความรู้จักกันอย่างที่ผมคิด

"อ้าว ผมเห็นคุณยื่นมือมาอะ"

"เอาจลึงมาดูว่าถ่ายอะไรไปบ้าง"

"เอ่อ...ไม่ได้ครับ มันดูรูปตอนนี้ไม่ได้" คนตรงหน้ากลับมาทำหน้าตึงเหมือนเดิม ไม่ใช่ว่าในกล้องมีความลับอะไรถึงให้ดูรูปไม่ได้ แต่มันเป็นกล้องฟิล์ม

มันดูรูปตอนนี้ไม่ได้ว้ย...

"เอามาให้ผม" พุดจบมือหนาก็ยื่นมามากว่ากล้องที่ผมคล้องไว้ที่คอออกไปทันที ผมอยากอธิบายว่ามันคือกล้องฟิล์ม แต่ดูเหมือนจะไม่ทันการ เพราะตอนนี้คนตรงหน้าจัดการเปิดฝาหลังกล้องไปเรียบร้อยแล้ว

"เฮ้ยยย...อะไรของคุณเนี่ย มันเป็นกล้องฟิล์ม มันดูรูปตอนนี้ไม่ได้!" พุดจบผมก็ยื่นมือไปคว้าเอากล้องของผมกลับคืน ทว่าคนตรงหน้าก็เบี่ยงตัวหลบไปอีกทาง ผมสุดหายใจเข้าไปลึกๆ ก่อนจะปล่อยออกมายาวๆ อยากทำอะไรก็ทำแต่กล้องผมต้องปลอดภัย

แกร็ก!

น่าจะปลอดภัยแล้วละ...

"ผมขอคืน" ผมพุดพร้อมกับยื่นมือไปหยิบกล้องคืนมาจากอีกคน สายตาจับไล่สำรวจดูจนทั่วก่อนจะพบว่าฝาหลังกล้องไม่ได้อยู่ที่ตัวกล้องแล้ว เพราะมันหลุดออกมาอยู่ที่มือผมตอนนี้

ใจเย็นๆ นะแดนเหนือ ไม่เป็นไร ไม่เป็นไร

ผมพยายามบอกตัวเองแบบนั้น

แต่ไม่เป็นไรก็เหี้ยแล้วว้ย...

"..."

"ฝาหลังกล้องมันหลุดออกมานะครับ น่าจะเพราะจากการที่คุณไปดึงมั่วซั่วเมื่อกี้ ทั้งที่ผมเตือนไปแล้วว่ามันคือกล้องฟิล์ม มันดูรูปตอนนี้ไม่ได้" ผมพุดออกไปฮึดยาวพร้อมกับพนมหายใจออกมาเฮือกใหญ่อย่างหงุดหงิด มันเป็นเรื่องที่คนไม่ได้ถ่ายกล้องฟิล์มไม่มีวันเข้าใจว่าการที่ฝาหลังกล้องพังจนแสงเข้าไปโดนฟิล์มนั้นมันปวดใจขนาดไหน

"..."

"แถมะเปล่าแต่ไม่รู้จักกล้องฟิล์ม"

"คุณพุดว่าอะไรนะ" คนตรงหน้าถามกลับมา

"ผมพุดว่า 'แถมะเปล่าแต่ไม่รู้จักกล้องฟิล์ม' ครับ"

"..." ความเงียบเริ่มก่อตัวขึ้นทันทีที่ผมพุดประโยคนั้นจบ คนที่อยู่ใน

ชุดทหารไม่พูดอะไรออกมา เจ้าตัวทำเพียงยืนมองหน้าผมนิ่งๆ เท่านั้น

"..."

"อ้าวเหื่อ อยู่นี่เอง พี่หาดังนาน" สงครามประสาทที่กำลังก่อตัวขึ้นระหว่างผมกับคนที่ยืนอยู่ตรงหน้าหยุดลงด้วยเสียงของพีนางที่กำลังเดินตรงมาทางนี้

"อ้าว หมออยู่ด้วยเหวอคะ กลับจากลาดตระเวนตั้งแต่เมื่อไหร่คะเนีย ไหนตอนแรกบอกว่าจะกลับกันพุงนี้ไม่ใช่เหวอคะ"

"งานเสร็จเร็วนะครับก็เลยได้กลับเร็วหน่อย"

"แล้วรู้จักกันหรือยังคะ" ผมส่ายหัวตอบพีนางกลับไป จะไปรู้จักได้อย่างไรกันที่ที่เจอหน้ากันผมก็ถูกเขาล็อกแขนแถมยังทำล้องผมพังอีก

"โอเค งั้นเดี๋ยวพี่แนะนำให้อเอง นี่แดนเหนือเนะคะหมอ น้องขึ้นมาเป็นครูอาสา ส่วนนี้หมอฟล เป็นแพทย์ทหารประจำค่ายที่นี่" ทั้งผมและเขาทำเพียงพยักหน้าเบาๆ ตอบกลับพีนางไป ต่างฝ่ายต่างไม่มีใครพูดอะไรออกมานอกจากยื่นจ้องหน้ากันอยู่แบบนั้น และดูเหมือนว่าสงครามประสาทรหว่างผมกับแพทย์ทหารที่เพิ่งจบลงไปเมื่อสักครู่นี้จะเริ่มต้นขึ้นอีกครั้ง ถ้าเป็นในหนัง ตอนนี้นะคงจะมีกระแสไฟฟ้าแล่นออกมาจากตาของเราทั้งคู่แน่ๆ

"มองหน้าทำไมครับ" ผมถามออกไปเสียงเรียบแต่คนตรงหน้าก็ไม่ตอบอะไรกลับมา เขาเพียงแค่มองผมด้วยสายตาเรียบนิ่งเหมือนตัวร้ายในละครหลังข่าวแค่นั้น

"..."

"ผมก็ไม่ได้จะกลัวคุณเท่าไหร่อรอนะจะบอกให้" นักเลงใหม่ละนายแดนเหนือเนะ

"เอ่อ...แดนเหนือพูดเล่นนะคะหมอ ฮะๆ เดี่ยวพี่พาเหื่อไปก่อนนะคะไปแล้วนะคะ" พุดจบพีนางก็ลากแขนผมกลับทันที ผมเดินตามพีนางไปต่ออยู่ก่อนจะหันกลับไปยักคิ้วใส่คนที่ยืนมองผมอยู่ด้วยสายตาไม่แสดงอารมณ์

ไม่ยากนักภาพเลยว่ถ้าแม่รู้ว่าผมทำกิริยาแบบนี้กับคนที่โตกว่า คงไม่ฟันโดนแม่หยิกจนเนื้อเขียวอย่างแน่นอน

อาหารมื้อแรกบนดอยเขตตะวันตกของพวกเราจำต้องมาฝากท้องกับพี่น้องตามที้นัดกันไว้ หลังจากกินข้าวเสร็จเรียบร้อยแล้วก็นั่งกันอยู่ที่แคร่หน้าบ้าน เพราะว่ในวันนี้องานจะคุยรายละเอียดต่างๆ กับพวกเราก่อนที่จะเริ่มทำการเรียนการสอน

ที่นี้ดูต่างจากในเมืองลิลลิป ต่างที่เสียงรถแล่นที่เคยได้ยินอยู่ทุกวัน ถูกเปลี่ยนเป็นเสียงแมลงอะไรสักอย่างที่ตั้งระงมไปทั่วพื้นที่ ไฟส่องทางที่มีในตัวเมืองถูกเปลี่ยนเป็นความมืดที่ปกคลุมอยู่รอบบริเวณ ห้างสรรพสินค้าถูกเปลี่ยนเป็นภูเขาสูงใหญ่ ท้องฟ้าในเมืองที่ขมุกขมัวถูกเปลี่ยนเป็นแสงสว่างเล็กๆ ที่กระจายอยู่ทั่วแผ่นฟ้าสีเข้ม

"อากาศดีเนอะ"

"ใช่ค่ะพี่นาง ต่างจากในเมืองลิลลิปเลย" พวกเราหัวเราะออกมาอย่างเห็นด้วยกับคำพูดนั้นของเค็ก

"ก่อนที่เราจะคุยเรื่องการสอนหนังสือเด็กๆ พี่อยากถามพวกเราก่อนว่าทำไมถึงอยากมาเป็นครูอาสา และคิดว่าจะได้อะไรจากการมาเป็นครูอาสาครั้งนี้"

"..." พวกเราทั้งสามคนหันมองหน้ากันล่อกล่อกกับคำถามที่ถูกถามขึ้นมาอย่างไม่ทันตั้งตัว

"อย่าพึ่งทำหน้าที่เครียดกันสิ ฮะๆ จั๊นเดี๋ยวกี้จะให้เป็นการบ้านดีกว่า รอวันที่พวกเราจะกลับค่อยมาตอบฟี้ก็ได้เนอะ"

"โอเคครับๆ"

"มาคุยกันเรื่องการสอนหนังสือเด็กๆ กันดีกว่า เราจะแบ่งเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกสอนเด็กเล็กกับ ป.ต้น ส่วนอีกกลุ่มจะสอน ป.ปลาย เดี๋ยวกี้สอนกับฟี้ ส่วนทีมกับเหนือสอนด้วยกันนะ โอเคไหม"

"โอเคครับ"

"จั๊นเหนือกับทีมสอนเด็ก ป.ปลาย นะ เด็กๆ เขาจะเป็นเด็กโตหน่อย พูดภาษาไทยได้และสื่อสารกันรู้เรื่อง ส่วนฟี้กับเค็กจะสอนเด็กเล็กกับ ป.ต้น เพราะเด็กๆ จะยังพูดไทยกันไม่ค่อยได้เท่าไร"

"เอ่อ...แล้วพวกผมต้องสอนวิชาอะไรบ้างครับ" ทีมถามขึ้นหลังจากที่
พี่นางอธิบายจบ

"จริงๆ เป้าหมายของการสอนเด็กๆ ที่นี้ เราไม่ได้คาดหวังว่าจะต้องให้
เขาเก่งเหมือนเด็กในเมือง ถึงใจจริงจะอยากให้พวกเขาได้การศึกษาในระดับ
เท่าเทียมกับเด็กในเมืองก็ตาม วิชาที่ใช้สอนเด็กๆ ของเราส่วนใหญ่แล้วจะเป็น
พวกวิชาพื้นฐานที่ใช้ได้ในชีวิตประจำวันกันแค่นั้น ส่วนมากก็คณิตศาสตร์กับ
ภาษาไทยที่เป็นหลัก แล้วก็วิชาอื่นๆ เพิ่มเติมตามความเหมาะสมนะ"

"..."

"โรงเรียนที่นี้เราไม่ได้เข้มงวดเหมือนโรงเรียนปกติ ซึ่งงานหนักก็คือเรา
ต้องเข้าใจในความแตกต่างของพวกเขา ทั้งความแตกต่างของภูมิประเทศ วิถี
ชีวิต วัฒนธรรม ภาษา ความเป็นอยู่ และความพร้อมของสื่อการเรียน ตลอด
จนการศึกษาที่เรามอบให้มันตอบโจทย์กับการใช้ชีวิตของเด็กๆ และชาวบ้าน
ที่นี้อย่างไร มากน้อยขนาดไหน"

"โอเคครับ" พวกเราตอบกลับไปด้วยประโยคคล้ายๆ กัน และความกังวล
ที่ปะปนอยู่ในน้ำเสียงนั้นดูเหมือนจะมีมากเกินไปจนพี่นางต้องเอ่ยอธิบายขึ้น
อีกครั้ง

"อย่าเพิ่งกังวลไป พี่พี่เล่ามันอาจจะดูเหมือนยาก แต่ถ้าวันไหนที่พวกเรา
เข้าใจวิถีชีวิตของเด็กๆ ที่นี้กันแล้ว วันนั้นพวกเราจะรู้เองว่าการสอนแบบไหน
เหมาะสมกับพวกเขา พอถึงวันนั้นไอ้เรื่องที่ฟังดูยากจะกลายเป็นเรื่องง่าย
ขึ้นมาทันที"

"..."

"พอวันจันทร์เราก็คงได้เป็นนักเรียนกันแล้ว"

"ว่าไงนะครับพี่นาง" ผมตาโตถามออกไปด้วยความตื่นเต้น

"ฮะ? อะไรแดนเหนือ พี่ไม่ได้หมายความว่าให้พวกเราไปโปรสั๊กหน่อย
ดูทำหน้าเข้า ที่พี่บอกว่าเป็นนักเรียน ก็คือนักเรียนความรู้ เหมือนทหารก็คือนักรบ
ที่ต้องปกป้องประเทศโดยมีอาวุธประจำตัวคือปืนใช้ใหม่ละ ส่วนพวกเราเป็น
นักเรียนความรู้ มีหน้าที่อบรมสั่งสอนทั้งวิชาการและวิชาชีพให้กับเด็กๆ โดยมี

อาวุธคือชอล์กกับความรู้ของเรานั้นแหละ"

"โห... พี่นางอย่างเท่เลยอะ" ที่มอดไม่ได้ที่จะเอ่ยแซวพี่นางออกไป

"ฮะๆ มาทางมาทำอะไรกันทีม"

"พี่นางนะเพิ่งแต่ตื่นมาสอนอยู่บนตอยคนเดียวแล้วครับ" พี่นางหัวเราะออกมาเรื่อยๆ กับคำพูดนั้น ก่อนจะหันไปสนใจคำถามของเด็กที่ถามขึ้น

"เอ่อ... พี่นางคะหนูขอถามอะไรหน่อยได้ไหมคะ"

"ได้สิๆ ถามมาเลย"

"ทำไมพี่นางถึงเลือกมาสอนอยู่ในที่ที่ห่างไกลขนาดนี้ล่ะคะ" พี่นางทำท่าครุ่นคิดเล็กน้อยก่อนจะตอบกลับมาพร้อมกับรอยยิ้มจางๆ

"ที่ตอบคำถามนี้ไม่ได้หรอก แต่เดี๋ยวพวกเราก็จะรู้คำตอบนี้ดีกว่าใครๆ เลยล่ะ"

"..."

"ตอนนั่งรถเข้ามาพวกเราเห็นป่ากันบ้างไหม" พวกเราทั้งสามคนพยักหน้าตอบกลับไปพร้อมกัน

"แล้วพวกเรารู้ไหม ก่อนต้นไม้พวกนั้นจะโตมาได้ขนาดนี้ ต้นไม้พวกนั้นเคยเป็นอะไรมาก่อน"

"ต้นกล้าไหมครับ" ทีมตอบออกไป ก่อนที่พี่นางจะพยักหน้าน้อยๆ เป็นเชิงว่าคำตอบเมื่อสักครูนั่นถูกต้อง

"...เด็กๆ ที่นี้ก็เหมือนกับต้นกล้าเหล่านั้น เป็นต้นกล้าที่รอให้พวกเราเข้าไปดูแล มันอาจจะเป็นเรื่องยากหน่อยที่เด็กๆ แต่ละคนต้นเป็นต้นกล้าที่แตกต่างกัน บางคนดูแลยาก บางคนดูแลง่าย บางคนโตช้า บางคนโตเร็ว สิ่งที่เราทำได้ดีที่สุดคงจะหนีไม่พ้นการดูแลพวกเขาอย่างเต็มความสามารถเท่าที่คนธรรมดาคนหนึ่งจะทำได้"

"..."

"ฟังดูเหมือนโคตรยากเลยนะ แต่วันใดวันหนึ่งที่เราได้เห็นต้นกล้าที่เราดูแลมาตลอดเติบโตไปข้างหน้า เติบโตไปเป็นต้นไม้ต้นใหญ่ วันนั้นนะคือรางวัลสำหรับเราเลยล่ะ รางวัลที่มีชื่อว่าความภาคภูมิใจ" พี่นางยกยิ้มน้อยๆ ก่อนจะ

พูดต่อ "มันก็ตลกอีกนั่นแหละที่คนมากมายมองว่าความภาคภูมิใจมันทำให้เรามีชีวิตรอดหรือยัง อ้อ...จริงๆ มันไม่ได้ทำให้เรามีชีวิตรอด แต่ความภูมิใจเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เราอยากมีชีวิตอยู่ต่อ"

"โห..." พวกเราทั้งสามคนร้องออกมาพร้อมกันเพราะคำพูดยืดยาวที่พีนางฟังพูดออกมา พีนางเล่าต่ออีกเล็กน้อยว่าหากมีทางเลือกคงไม่มีใครอยากอุทิศตนให้กับโครงสร้างทางการศึกษาที่มันผูกมัดของประเทศนี้ มีเพียงเด็กๆ เหล่านี้เท่านั้นที่ทำให้คำว่าอุทิศตนยังคงสลักลึกลงไปภายในจิตใจจนกว่าวันที่พวกเขาจะเติบโตอย่างสง่างามอันเป็นสิ่งที่พวกเขาควรได้รับ

"ฮะๆ พอๆ มาคุยเรื่องสนุกๆ กันดีกว่า" พีนางเอ่ยตัดบทบรรยายภาคก่อนจะชวนพวกเราพูดเรื่องสนุกๆ อย่างที่บอกไว้ ตั้งแต่เรื่องที่ว่าเด็กๆ มักจะร้องโอดครวญทุกครั้งที่ได้เรียนวิชาคณิตศาสตร์ จนไปถึงเรื่องที่ว่ามีเด็กนักเรียนเอาปลามาฝากครูนางเป็นครู* เพราะอยากให้ครูนางสอนวิชาพลศึกษาบ่อยๆ นุ่งคุยกับพีนางไปอีกพักใหญ่จนอากาศเริ่มเย็นลงถึงได้แยกย้ายกันกลับบ้าน

"กลับกันเองได้ใช่ไหม"

"สบายมากครับ พวกเรากลับแล้วนะครับพีนาง หวัดดีครับ"

"พีนางหวัดดีค่ะ"

"เอ้อเด็กๆ พรุ่งนี้วันอาทิตย์อย่าลืมนะ ที่พี่บอกว่าจะมีกินเลี้ยงต้อนรับตอนเย็นนะ"

"ไม่ลืมแน่นอนครับ!"

หลังจากกลับมาจากบ้านพีนาง ผมกับไอ้ทิมก็มานอนเฝ้ากันอยู่ในบ้านไปอีกพักใหญ่ ส่วนเค็กรายนั้นนะนอนอ่านนิยายในห้องของตัวเองสบายใจเฉิบไปแล้ว เพราะเจ้าตัวเล่นชนหนังสือนิยายมาเป็นสิบเล่ม

"ไอ้เหื่อนไปอาบน้ำ" ทิมมันไล่ผมไปอาบน้ำครั้งที่ห้าหมื่นสามพันเก้าร้อย เพราะเหลือแค่ผมคนเดียวที่ยังไม่อาบน้ำ ส่วนมันกับเค็มนะอาบน้ำตั้งแต่ก่อนไปบ้าน

* ครู เป็นภาษาที่सानด้วยไม้ไผ่ มีรูปร่างคล้ายถังน้ำ มีหูหิ้ว มีการช้อนยาเพื่อไม่ให้น้ำรั่ว โดยทั่วไปใช้สำหรับตักน้ำหรือหาน้ำ

พี่นางแล้ว

"พาไปหน่อย ไม่กล้าลงไปคนเดียว"

"ครอก พี่..." ไอ้ทีมแกล้งกลับไปเรียบร้อยแล้วแถมยังมีเสียงกรนอีก
เนียนเหลือเกิน...

"โอเคทีม ลงดอยไปเมื่อไหร่รออธิบายเรื่องรองเท้าสามหมื่นที่มึงแอบแม่
ซื้อได้เลย"

"ลูกดิ ชักช้า รีบอาบจะได้รีบนอน" คาถาปลุกทีมแหละเรื่องนี้ รองเท้า
สามหมื่นบอกแม่สามพันนะ

"ทีงี่นะเร็วเชียว" ผมรีบวิ่งไปหยิบผ้าเช็ดตัวก่อนจะเดินออกไปหน้าบ้าน
ที่มีไอ้ทีมยืนรออยู่ก่อนแล้ว

"รีบอาบ เดี่ยวนั่งรออยู่ตรงนี้" ผมพยักหน้ารับเบาๆ ก่อนจะรีบตรงมา
อาบน้ำทันที ผมลองเอามือลงไปจุ่มน้ำที่อยู่ในถังใบเล็กก่อนจะร้องออกมา
เสียงหลง เพราะน้ำนั้นเย็นเป็นบ้าเลยว๊าย...

ไม่ได้มีเวลาให้ทำใจมากมายเท่าไร ผมกลับหายใจก่อนจะดักน้ำมาราด
ลงบนตัวด้วยความรวดเร็ว เพียงครู่เดียวก็เสร็จเรียบร้อย หลังจากผมอาบน้ำ
เสร็จไอ้ทีมก็มุดเข้ามางู้นอนซุกผ้าห่มของมันทันที ส่วนผมก็มุดตัวเข้ามุ้งของ
ตัวเอง โดยไม่ลืมหยิบมือถือขึ้นมาตั้งนาฬิกาปลุกไว้ตอนเวลาหกโมงครึ่ง คืนนี้
คงเป็นคืนที่ผมเข้านอนไวที่สุดในรอบหลายเดือนและพรุ่งนี้คงเป็นเช้าที่ผม
ตื่นไวที่สุดในรอบหลายเดือนเหมือนกัน

ผ้าห่มผืนใหญ่ถูกคลี่ออกมาคลุมทับร่างกายพร้อมกับตาทั้งสองข้าง
ที่หลับลงสนิท พลันความคิดก็นึกย้อนไปถึงคำถามที่พี่นางพืงถามพวกผมไป
เมื่อช่วงหัวค่ำที่ผ่านมา

'ทำไมถึงอยากมาเป็นครูอาสา และคิดว่าจะได้อะไรจากการมาเป็น
ครูอาสาครั้งนี้'

คำตอบมากมายวิ่งวนอยู่ในความคิด แต่กลับเป็นเรื่องยากในการที่จะ
เรียบเรียงออกมาเป็นคำพูดในช่วงเวลาที่ความง่วงเริ่มก่อตัวแบบนี้เอาไว้ก่อน
ก็ได้ พี่นางให้เป็นการบ้านนี่นา ส่วนคำถามที่ว่า 'คิดว่าจะได้อะไรจากการมา

เป็นครูอาสาครั้งนี้ ผมขอทยอยตอบเป็นครั้งๆ ไปก็แล้วกัน เริ่มจากวันนี้เลย ผมว่าผมได้ประสบการณ์ที่ไม่มีใครบนโลกใบนี้อยากจะสัมผัสแน่นอน นั่นก็คือ ประสบการณ์การถูกใครก็ไม่รู้เข้ามาล็อกตัวไว้พร้อมกับกล้องที่พุ่งไปหนึ่งตัว

เอาเข้าจริงๆ ตอนนั้นผมนึกว่าจะถูกยิงทิ้งไปแล้ว แต่ดันบุญผมยังเหลือเยอะเกินกว่าจะตายตอนนี้ ลุงทหารนายนั้นเลยยังไว้ชีวิต แต่ก็นั่นแหละ กล้องผมพังเพราะฝีมือเขาเลย พอคิดแล้วมันก็โคตรจะหงุดหงิด และผมยังยืนยันคำเดิมที่ว่า

ผมก็ไม่ได้จะกลัวคุณเท่าไรหรอกนะจะบอกให้!

ความคิดที่กำลังวนเวียนถูกความง่วงงุนเข้ามาทำหน้าที่แทนอย่างซ้ำๆ ความอ่อนล้าที่สะสมมาตลอดทั้งการเดินทางกลายเป็นยานอนหลับชั้นดี ในการช่วยให้แดนเหนือหลับลงไปได้ง่ายดายหลังจากนั้น

ในขณะเดียวกัน แพทย์ทหารร่างสูงกำลังนั่งรวมกลุ่มกันอยู่หน้าค่าย ที่บรรยาการกำลังครึกครื้นเพราะเหล่าพลทหารกำลังดัดกีตาร์ร้องเพลงกัน สนุกสนาน ผิดกับแพทย์หนุ่มที่นั่งทำหน้าที่เหมือนเป็โลกเต็มแก้วคนเดียวต้องเอื่อยตามออกไป

"มันเป็นไรเนียไอ้หมอ" ร้อยเอกธรณิน หรือที่เหล่าพลทหารเรียกกันว่า ผู้กองดินอดที่จะเอื่อยตามเพื่อนของตนออกไปไม่ได้

"เปล่า ไม่มีอะไร" แพทย์ทหารหนุ่มประจำค่ายตอบกลับไปแบบส่งๆ อย่างไม่ใส่ใจนัก เขาจะกล้าไปเล่าให้คนอื่นฟังได้ยังไงว่าพี่โดนเด็กทำต่อยมมา แถมเด็กคนนั้นยังมาด่าเขาว่า 'แก่ซะเปล่าแต่ไม่รู้จักกล้องฟิล์ม' อีก ไอ้กล้องฟิล์มนะ เขารู้จัก แต่เขาจะไปรู้ได้ยังไงว่าไอ้กล้องที่เด็กคนนั้นถืออยู่เป็นกล้องฟิล์ม แถมไปทำกล้องของเด็กคนนั้นพังอีก

แต่ให้ตายเถอะ เขาไม่ได้ตั้งใจสักหน่อย ก็เด็กนั้นเล่นมาเดินทำท่าทางลับๆ ล่อๆ ตอนเวลาใกล้มีดแบบนั้น แถมตรงนั้นยังเป็นพื้นที่เขตชายแดนแล้วแบบนี้จะให้เขาคิดเป็นอะไรไปได้ถ้าไม่ใช่พวกเด็กวัยรุ่นลักลอบทำสิ่งผิดกฎหมาย ถึงทุกวันนี้มันจะไม่มีก๊วนยามข้ามชายแดนเหมือนอย่างเมื่อ

หลายปีก่อนแล้ว แต่ก็ต้องเฝ้าระวังไว้ตลอด เพราะไม่กี่เดือนก่อนก็มีเด็กวัยรุ่น
ชาวเขาแอบขนยาเสพติดไปส่งในหมู่บ้านชาวเขาที่อยู่บนเขาอีกลูก

"เฮ้อ..." ร่ำสูงถอนหายใจออกมาอีดยาวจนเหล่าพลทหารต่างหันมา
มองกันเป็นตาเดียว

"เป็นใครรับหมอบ ผมเห็นทำหน้าเซ็งๆ ตั้งแต่เมื่อเย็นแล้ว" พลทหารกาย
ถามขึ้นบ้างแต่ก็ไม่มีใครตอบอะไรกลับมา

"มีอะไรก็พูดมา มานั่งอมทุกข์อยู่ได้" คนฟังพ่นลมหายใจออกมาเฮือกใหญ่
ก่อนจะตัดสินใจพูดความหนักใจทั้งหมดนั้นออกไป

"เมื่อเย็นถึงใจจะไปดูพระอาทิตย์ตกดินแต่ดันเจอคนทำท่าทางลับๆ ล่อๆ
อยู่แถวหน้าผาตรงเขตชายแดน ตอนแรกนึกว่าเป็นพวกเด็กวัยรุ่นแอบส่งยา
แต่จริงๆ เขาเป็นครูอาสาที่ขึ้นมาช่วยครูนางสอนหนังสือเด็กๆ"

"แล้วทำไมวะ สวยเหรอ"

"เด็กผู้ชาย ท่าทางจะแสบไม่เบา" ร่ำสูงถอนหายใจออกมาเฮือกใหญ่
เมื่อนึกถึงท่าทางการยักคิ้วของเด็กคนนั้นทำทึ่งทำยก่อนจะแยกออกไป

"นี่เหวอะที่ทำให้มึงนั่งเซ็งแบบนี้"

"อืม ฎไปทำกล้องถ่ายรูปเขาพังด้วย"

"อ้าว ไปทำอิท่าไหนกล้องถ่ายรูปเขาถึงพังวะ"

"เรื่องมันยาว ชี้เกียจเล่า"

"เออๆ แต่มึงก็อย่าไปคิดมากดิ วันหลังเข้าตัวเมืองก็เอาไปซ่อมให้เขา
ไม่งั้นก็ซื้อใหม่ให้ไปเลย เขาคงเข้าใจอยู่หรอก มึงก็ขอโทษเขาไปก่อน"

"เมื่อเย็นไม่ได้ขอโทษ"

"เจริญล่ะ เขาไม่ด่าแม่มึงก็บุญแล้ว" อ้อ คงจริงเหมือนที่ไ้ดินมันพูด แต่
ถึงเด็กที่ซื้อแดนเหนือมันจะไม่ด่าแม่เขาก็น่าจับมาตีจริงๆ ก็ไอ้คำพูด 'ผม
ก็ไม่ได้จะกลัวคุณเท่าไรหรอกนะจะบอกให้' นั้นนะ

ให้ตายสิ ฟังแล้วมันโคตรจะน่าหงุดหงิดเลย

ติดตามความสนุกเพิ่มเติมได้ที่

<https://bit.ly/3roUaeJ>